

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

**ISBN 978-966-610-243-3
ISBN 978-966-610-244-0**

**МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»
(Посвідчення № 391 від 16.09.2020 р.)**

**PROCEEDINGS
II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«AVIATION, INDUSTRY, SOCIETY»
(Certificate № 391 dated September 16, 2020)**

Частина 1

12 травня 2021 р.

Кременчук 2021

УДК 62 (33: 34: 37: 61: 65: 80)

А 20

*Рекомендовано до друку оргкомітетом відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
№ 55 від 31 березня 2021 року*

Редакційна колегія:

Сокуренко В. В., ректор ХНУВС, генерал поліції третього рангу, заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор (голова редколегії);

Швець Д. В., перший проректор ХНУВС, полковник поліції, заслужений працівник освіти України, доктор юридичних наук, доцент (заступник голови);

Могілевський Л. В., проректор ХНУВС, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор (заступник голови);

Шульга В. П., проректор ХНУВС, доктор історичних наук (заступник голови);

Яковлєв Р. П., директор КЛК ХНУВС;

Шмельов Ю. М., заступник директора коледжу з навчально-методичної та наукової роботи КЛК ХНУВС, кандидат технічних наук.

А 20 **Авіація**, промисловість, суспільство : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Кременчук, 12 трав. 2021 р.) : у 2 ч. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуц. льотний коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – Ч. 1. – 576с.

ISBN 978-966-610-243-3

ISBN 978-966-610-244-0

У збірнику розглянуто результати наукових досліджень учених, здобувачів вищої освіти, практиків з питань сучасних тенденцій і перспектив розвитку авіації, промисловості, суспільства в умовах сьогодення.

УДК 62 (33:34:37:61:65:80)

Доповіді друкуються в авторській редакції

Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

32. Старчун Я. М.	Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна	531
Науковий керівник: Берднік І. В.		
<i>СПІВВІДНОШЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТУ ТА АКТУ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ</i>		
33. Тищенко С. В.	Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна	533
Науковий керівник: Берднік І. В.		
<i>ВІДМЕЖУВАННЯ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 307 КК УКРАЇНИ, ВІД СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 309 КК УКРАЇНИ</i>		
34. Хамула А. М.	Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна	536
Науковий керівник: Берднік І. В.		
<i>ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА СЛІДЧИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ</i>		
35. Шавша А. В., Нітченко А. Г.	Національного університету «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна	538
<i>КОНСТИТУЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК НАПРЯМОК ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>		
36. Шаповал Н. В.	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна	541
<i>МУНІЦИПАЛЬНА РЕФОРМА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ</i>		
37. Шиян С., Коваленко В. Л.	Донецький юридичний інститут МВС України, м. Маріуполь, Україна	544
<i>ІМІДЖ СУЧАСНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЯК СКЛАДОВА УСПІХУ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>		
38. Шпитко З. Ю.	Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна	547
Науковий керівник: Баїк О. І.		
<i>ГОСПОДАРСЬКІ ТОВАРИСТВА В УКРАЇНІ: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ</i>		
39. Янко Є. О.	Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна	548
Науковий керівник: Марущак Н. В.		
<i>ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ</i>		

СЕКЦІЯ 12

ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ. ПСИХО-ФІЗІОЛОГІЧНА ТА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ПАРАМЕДИКІВ

1. Галімська І. І., Галімський В. О.	Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна	552
---	---	------------

УДК 378.14

Галімська І. І., к. п. н., доцент

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-3207-3525>

Галімський В. О., к.з фіз. вих. та спорту, доцент

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6953-5244>

*Льотна академія Національного авіаційного університету,
м. Кропивницький, Україна*

ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЛЬОТНОМУ ЗВО

Серед багатьох завдань які має вирішувати вища школа, основним є вища професійна освіта, це підготовка конкурентоздатних спеціалістів вищої кваліфікації. Підготовка майбутніх фахівців у нових ринкових умовах від кожного навчального закладу вдосконалення всіх процесів та функцій, покликаних підготувати особистість до високопродуктивної професійної діяльності, до здатності приймати самостійні рішення, до уміння бути конкурентоспроможним. І одне з перших місць у формуванні професійно важливих якостей у майбутніх фахівців, зміцненні їхнього здоров'я, а відтак і покращенні продуктивності праці належить фізичній підготовці, а саме професійно-прикладній фізичній підготовці (ППФП).

Кожна професія висуває специфічні вимоги до фізичних і психічних якостей людини. Врахування цих специфічних вимог і є ППФП у ЗВО.

Поняття «професійно-прикладна фізична підготовка» трактується в науковій літературі неоднозначно. Л. Матвеев зазначає, що професійно-прикладна фізична підготовка є прикладно-профільованим процесом фізичного виховання. Багато професій вимагають, щоб фізична підготовка не тільки передувала професійній діяльності, але й постійно супроводжувала її. На думку Р. Раєвського, необхідно розуміти підсистему фізичного виховання, яка найкращим чином забезпечує формування і вдосконалення властивостей та якостей особистості. За висновком В. Ільїніча [1], ця підготовка є важливим і самостійним підрозділом курсу фізичного виховання студентів, що поєднує в собі психофізичну підготовку молоді у стінах вузу з їх майбутньою професійною діяльністю.

На основі аналізу наукової літератури ми можемо констатувати, що професійно-прикладна фізична підготовка – це спеціалізований вид фізичного виховання, метою якого є формування і підтримання необхідного рівня фізичної готовності, що відповідає вимогам конкретного виду професійної діяльності.

Зазначений вид підготовки основним чином спрямований на вдосконалення фізичних та психічних якостей людини. Вивчення наукових праць та досвіду роботи дозволяє стверджувати, що ППФП включає такі складові: теоретичну, фізичну, психологічну, психофізіологічну та прикладну

підготовки. Важливу роль у досягненні ефективності відіграє оптимізація її здійснення.

Зміни суспільного устрою та прискорення науково-технічного прогресу вимагають від професійно-прикладної фізичної підготовки спеціаліста вирішення наступних завдань: швидкого оволодіння обраною професією на рівні; досягнення професійної надійності; збереження і зміцнення здоров'я та продовження творчого довголіття.

Цю проблему вивчали як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники. Пошук шляхів підвищення ефективності формування психофізичних здібностей є пріоритетним напрямком фізичного виховання, адже ППФП є однією із форм підготовки студентів до майбутньої трудової діяльності.

Найбільш аргументовані завдання ППФП сформульовані такими вченими, як В. І. Ілініч, Ж. К. Холодов та В. С. Кузнецов [1, 2]. До означених завдань належать:

- формування спеціальних знань;
- розвиток та вдосконалення професійно-прикладних умінь і навичок;
- розвиток фізичних здібностей;
- виховання психофізіологічних якостей;
- підвищення функціональної стійкості.

Розвиток професійних здібностей базується на загальних здібностях, під якими слід розуміти сукупність більш інтегральних психофізичних якостей чи властивостей людини, а саме: гостроту сприйняття органів відчуття, рухливість нервових процесів, відлагодженість механізмів сенсорних корекцій, наявність достатньої кількості різноманітних рухових автоматизмів, натренованість верховних рівнів побудови рухів. А все це, зумовлене такими чинниками, як: умови життя, виховання, навчання і застосування фізичних вправ.

Як основні засоби ППФП використовують досить різноманітний арсенал фізичних вправ, котрі склалися в базовій фізичній культурі та спорті, а також вправи перетворені в спеціально конструйовані відповідно до особливостей конкретної професійної діяльності.

Викладачу слід з'ясувати, удосконаленню яких фізичних якостей вимагає робота за даною професією; уточнити умови виконання роботи з обраного фаху; розробити комплекси фізичних вправ, рухові дії та засоби контролю за рівнем ППФП; виконувати їх на заняттях з фізичного виховання, задавати студентам певні рухові дії на самостійне опрацювання, включаючи їх у самостійні заняття, ранкову гімнастику, фізичні вправи протягом дня.

Повне розкриття задатків людини загалом можливе, якщо вона правильно підготується до майбутньої діяльності, обере професію, оцінить свої здібності, визначить свою придатність, глибоко усвідомить можливості професійного росту в певній сфері, враховуючи вимоги суспільства і свої інтереси.

Навчальний оздоровчо-тренувальний процес з фізичного виховання передбачає також засвоєння студентами необхідного теоретичного матеріалу, використовувати його у повсякденному та професійному житті.

Отже, виконуючи конкретні завдання фізичної підготовки, необхідно

надавати перевагу таким засобам, які формують життєво необхідні рухові вміння і навички прикладного характеру.

Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх авіафахівців також має свої особливості. Зміст професійно-прикладної фізичної підготовки студентів технічних ЗВО авіаційного профілю визначається рядом факторів, зумовлених структурою і розвитком сучасного виробництва. Зміст ППФП визначає вимоги до особистості фахівця, і, насамперед, вимоги до його фізичної та психічної підготовленості.

У професійно-прикладній фізичній підготовці авіафахівців виділяють два основні напрямки: загальну фізичну підготовку та спеціалізовану ППФП. При розгляді цих напрямків важливо підкреслити фундаментальне значення принципу єдності загальної і спеціальної підготовки.

Система професійної підготовки авіафахівців являє собою сукупність спеціально підібраних дисциплін та інтегративний вплив яких у ході їх функціонування спрямований на досягнення концентрованого результату надійності майбутнього авіафахівця у звичайних та екстремальних умовах діяльності.

Дослідження проблем організації ППФП майбутніх спеціалістів на основі аналізу літературних джерел, практичного досвіду роботи дозволило визначити причини неефективності її функціонування, зокрема:

- відсутня концепція системи ППФП у ВНЗ;
- відсутня специфічна відповідність спеціальностей змісту ППФП;
- в основу організації покладений нормативний авторитарний командний підхід;
- відсутня науково обґрунтована система модельних нормативів;
- відсутні скореговані державним стандартом навчальні програми з ППФП;
- відсутній алгоритм побудови навчального процесу;
- наявний низький організаційний рівень ППФП;
- відсутні науково обґрунтовані підходи до формування мотивації до занять ППФП;
- наявна незацікавленість викладачів в інноваційних підходах до побудови ППФП.

Отже, розгляд сучасної концепції фізичної підготовки майбутніх фахівців вимагає змін в її структурі та змісті, що свідчить про необхідність створення відповідних педагогічних умов для вдосконалення, а в деяких випадках і формування фізичних та психофізичних якостей, які визначають успішне опанування спеціальністю, надійність професійних знань, навичок і вмінь, високий рівень працездатності і збереження професійного довголіття майбутнього спеціаліста.

Список літератури

1. Физическая культура студента ; под. ред. В. И. Ильинича. М. : Гардарики, 2003. 448 с.

2. Холодов Ж. К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта. М. : Академия, 2000. 480 с.

УДК 355.233.22:378.635.5

Гуменний В. С., к.н.фіз.вих. та спорту, спеціаліст, викладач

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8669-7205>

Галата О. В., спеціаліст вищої категорії, викладач

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8081-4730>

Ложченко О. В., спеціаліст другої категорії, викладач

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5584-6802>

Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ЛЬОТНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП) – це спеціально спрямоване і вибіркоче використання засобів фізичного виховання та спорту для підготовки людини з обраної професійної діяльності.

Мета ППФП – сприяння освоєнню конкретної професії, психофізична готовність до успішної професійної діяльності. Щоб досягти цієї мети, необхідно створити у майбутніх фахівців психофізичні передумови і готовність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фахівцями постійно ведеться активний пошук зближення навчальної та майбутньої професійної діяльності через застосування нових форм [4, с. 212–214] і програмного забезпечення [6, с. 63–67].

Зміст ППФП залежить від ряду факторів – сфери діяльності, змісту й умов праці, психофізіологічних особливостей діяльності фахівця. Курсанти повинні мати достатній обсяг знань і умінь з психофізичної культури, насамперед, для того, щоб свідомо протидіяти негативному впливу навчальної діяльності й роботи на здоров'я [2, с. 24–29]. У межах професійно-прикладної фізичної підготовки особлива увага приділяється: по-перше, поглибленню вдосконалення умінь, навичок і здібностей, необхідних для досягнення високих результатів у професійній діяльності; по-друге, оволодінню фізичними вправами як частиною професійної діяльності; по-третє, засвоєнню фізичних вправ, що можуть використовуватись фахівцями в майбутній життєдіяльності для підтримання опірності організму до несприятливих впливів зовнішнього середовища, організації дозвілля й оздоровлення [9, с. 58].

Біологічні характеристики курсантів, які складають їх портрет, доцільно розділити за віком. Вік 17–21 років – це період завершення анатомічного розвитку більшості органів і систем організму. У функціональному відношенні вони поступово досягають найвищого рівня. Стабілізуються процеси